

شبکه های اجتماعی مجازی و هویت فردی و اجتماعی

(با تأکید بر تغییرات اجتماعی متأثر از پیام رسان تلگرام در ایران)

مهرداد نامداری

کارشناسی ارشد جامعه شناسی دانشگاه آزاد بروجرد

mehrdadnamdari97@gmail.com

چکیده

امروزه در قرن بیست و یک که با نام هزاره فناوری شناخته می شود وسایل ارتباط جمعی نقش بسیار مهم و پر رنگی دارند به نحوی که وظایف و نقش های زیادی را بر عهده گرفته اند و نهاد هایی را نیز به مقابله میخوانند. در بین وسایل ارتباط جمعی در این هزاره آن که از همه تاثیرگذارتر و با اهمیت تر می باشد اینترنت است. که بطرز فراگیری استفاده از آن روبه گسترش است. تحقیق حاضر با هدف بررسی تاثیر استفاده از شبکه اجتماعی تلگرام بر هویت فردی و اجتماعی کاربران انجام پذیرفته است. فضای مجازی شبکه های اجتماعی اینترنتی یکی از مهمترین ابزارها برای نمود یافتن اثرات جهانی شدن است. این فضای مجازی عرصه وسیعی از اطلاعات و نموده های مختلف معنایی را ایجاد میکند. افراد در مواجهه با این فضا و تکرر منابع در ساخت هویت، دچار تعلیق (به معنی معلق بودن و سردرگمی) می شوند. از بین رفتن زمان و مکان و نقش بیشتر فضا در دنیای مجازی تجلی آشکاری دارد. افراد در مواجهه با این فضای دوم، بنیانهای هویت خود را متزلزل میکنند و دچار تردید و اضطراب میشوند. اگرچه شبکه های اجتماعی مجازی در فرایند ارتباطات میتوانند دارای تأثیرات مثبت و منفی باشند، پژوهش حاضر تنها بر جنبه های بحرانی این فرایند تأکید کرده است و یکی از آثار فضای مجازی شبکه های اجتماعی را در جوامع، به خصوص جوامع در حال گذار، ایجاد بحران هویت فردی و اجتماعی می داند. یافته های پژوهش نشان میدهد که براساس یک تقسیم بندی نسلی، نسل معاصر بیشترین کاربران فضای مجازی در ایران بوده و بیش از نسل های دیگر در معرض آثار ناشی از شبکه های اجتماعی مجازی اند. فضای مجازی نوعی از بحران هویت را در میان طیف گسترده های از جوانان به وجود آورده و این بحران هویت در زمینه های فردی ناهمگونیهای هویتی را سبب شده و به نحوی تعادل اجتماعی را متأثر کرده است. همچنین شبکه های مجازی باعث تغییرات اساسی در نهادهای هویت اجتماعی مجازی ساز شده اند و عوامل معناساز هویتی را دستخوش تغییر نموده اند.

کلمات کلیدی: شبکه های اجتماعی مجازی، تلگرام، تغییرات اجتماعی، هویت فردی و اجتماعی